

Zienswijze tuinpark Amstelglorie Investeringsnota Nieuwe A2 Entree

November 2024

Amsterdam wordt drukker en de stad dicht in. Dat is ook te merken op tuinpark Amstelglorie: aan de Noordkant komt de Ringweg A10 onze kant op. Aan de Oostkant de bebouwing die mogelijk wordt door de afwaardering van de A2. En ook onze bodem drukt onze neuzen op het feit dat we tuinieren in de stad: veel tuinen blijken flink vervuild met lood. Het is allemaal niet nieuw en we realiseren ons dat het erbij hoort: er is woningnood en we willen graag dat ook onze kinderen en nieuwkomers een plekje kunnen vinden in onze stad. Dus moeten we leren onze ruimte te delen, ook Amstelglorie. Hoe dan ook: Dat we nieuwe burens krijgen vinden de meeste tuinders gewoon leuk, dan wel een gegeven. En enkelen vinden het ook spannend.

In 2019 stelde de Algemeen Ledenvergadering een visie op ons park vast, met vijf kernwaarden die we belangrijk vinden bij toekomstige ontwikkelingen:

1. Evenwicht tussen dieren, planten en mensen
2. Balans tussen rust en reuring
3. Het versterken van onze schakelfunctie
4. Hechtere verbindingen met stad en buurt
5. Meer openheid – in uitstraling en entree

Deze vijf punten vormen voor ons de meetlat langs welke we de plannen voor de nieuwe entree hebben beoordeeld.

Proces

We zijn tevreden over het participatieproces dat de gemeente tot dusverre heeft gevolgd. De toelichting die het projectteam gaf tijdens een speciale tuindersmiddag werd gewaardeerd, alsook het overleg tussen het bestuur en de projectleider en diverse vervolcontacten. Ook bezochten veel tuinders de andere participatie- en voorlichtingsbijeenkomsten.

Op 26 oktober heeft het bestuur een discussiemiddag georganiseerd over de plannen, waar ruim 40 tuinders aan meededen. In kleine groepjes zijn argumenten verzameld die de basis vormen voor deze zienswijze, die in conceptvorm ook nog ter becommentariëring aan tuinders is voorgelegd. Het bestuur is verantwoordelijk voor de eindtekst.

Open park

Terecht en logisch kijkt de gemeente naar de Amstelscheg (waar Amstelglorie deel van uit maakt) als plek waar de bewoners van het nieuwe Entreegebied kunnen genieten van groen. “Voor de nieuwe A2 entree met ligging aan de hoofdgroenstructuur, Amstelscheg en het tuinpark Amstelglorie wordt aan deze opgave invulling gegeven door de aanleg van aantrekkelijke en veilige wandel en fietsroutes, het creëren van plekken voor sport, spel en natuurbeleving, het geven van een impuls aan het landschap door beheer en het realiseren van ecologische verbindingen”.

Buren en andere bezoekers die de waarden van ons park delen, zijn nu en straks het hele jaar welkom (op de tijden dat het park toegankelijk is). Ons park is niet alleen voor tuinders en de huidige bezoekers een fijne plek om te wandelen, te luieren of een boek te lezen. Maar straks ook voor onze buren en nieuwe bezoekers. We snappen en accepteren dat het daardoor drukker zal worden. De nieuwe buurt biedt ook een kans: als de nieuwe bewoners een band krijgen met ons park, willen ze zich wellicht ook inzetten voor het behoud. Sowieso zijn we ingenomen met nieuwe gasten bij activiteiten als de kunstroute, onze muziekdagen, de Amstel Academie en bij de activiteiten op onze publiek tuin de Hemkerhof.

Het park is prachtig en we delen graag onze mooie plek. Tegelijk zoeken we naar wegen om te zorgen dat de tuinders van het park óók kunnen blijven genieten van hun fijne plek. En dat komt soms best nauw: picknickers vinden we bijvoorbeeld gezellig op onze speelweide, barbecuers een stuk minder.

In onze visie schreven we al gericht op zoek te gaan naar actieve verbindingen tussen tuinpark en ‘buitenwereld’. “Door andere partijen of organisaties bij ons park te betrekken, kunnen we bezoekers eerder ‘iets actiefs’ meegeven (een ervaring, een stukje bewustwording, de ontdekking van een groengebied, cultuur of erfgoed), en kan Amstelglorie uitgroeien tot een geïntegreerd deel van de buurt en stad”. Met een open basishouding in combinatie met de verschillende activiteiten die voor iedereen toegankelijk zijn, hopen we invulling te kunnen geven aan deze ambitie.

Toegangshek

De gemeente spreekt in het plan de wens uit Amstelglorie toegankelijker te maken door het maken van een toegang aan de oostwest zijde in afstemming met het tuinpark. Die wens komt niet als een verrassing. In onze eigen visie (2019) schreven we al: “Op termijn (zeker na de verwachte ontmanteling van de A2) zouden we er ook over kunnen denken om meer in- en uitgangen op het park te creëren, bijvoorbeeld in de vorm van tourniquets (draaihekken)”.

De vraag of we onze nieuwe burens en andere bezoekers welkom heten op ons park, staat niet ter discussie. Dat geldt wel voor de vraag of een ‘achteringang’ daartoe nodig is. **Het bestuur heeft een positieve grondhouding en gaat graag in op de uitnodiging van de gemeente daarover in gesprek te gaan.** Daarbij geldt dat we onze tuinders altijd goed zullen meenemen. Mede om die reden schetsen we ook de bedenkingen en andere gedachten die er leven:

- Voorstanders van een nieuwe ingang redeneren dat het in de rede ligt een korte route te bieden die het park ingaat, omdat dat richting nieuwe buurt nu eenmaal het meest uitnodigend is: te voet is het via de hoofdingang immer een flink stuk om. Zij zien de bereidheid om een ingang te maken als lakmoesproef dat we het echt menen met onze gastvrijheid richting nieuwe buurt.
- Tegenstanders van een extra ingang vrezen vooral dat een ingang die weinig in het zicht ligt ertoe zal leiden dat er mensen het park opkomen die overlast zullen veroorzaken, waarbij alcohol, drugs, rommel en criminaliteit genoemd worden. De inschatting in welke mate deze verschijnselen zullen optreden verschillen sterk.
- Hoewel het park (tot zonsondergang) nu ook voor iedereen toegankelijk is, zijn er bij de huidige, mooie hoofdingang vaak mensen, waar toch een vorm van ‘toezicht’ van uit gaat. Bij een achteringang kan dat anders zijn. Een schrikbeeld is de noodzaak van toegangsborden met een waslijst ge- en verboden, een fenomeen wat we nu gelukkig nog niet nodig hebben. Inclusief moeilijk waar te maken handhaving.
- Eén van de gedachten die leeft is om een nieuwe ingang niet ‘weg te moffelen’ en te beperken tot een poortje of tourniquet, maar juist ruim op te zetten in het volle zicht, zodat bezoekers gelijk weten dat ze een andere ruimte betreden en niet ‘binnensneaken’. Sowieso nodigt een duidelijke ingang uit om mensen op natuurlijke wijze welkom te heten, bijvoorbeeld door een praatje te maken.
- Méér mensen op het park, ook in de stille winter, wordt ook genoemd als aangenaam. Behalve gezellig biedt het in potentie ook sociale veiligheid. Omgekeerd zijn er andere tuinders die bang zijn dat meer mensen van ‘buiten’ op het park juist onveiligheid met zich meebrengen.

- Het is ons niet helemaal duidelijk of de gemeente denkt aan één of twee ingangen: de visiekaart op pagina 19 suggereert twee ingangen, de plankaart op pagina 27 één. De reserves bij een deel van onze tuinders in gedachten hebbend, lijkt een gesprek over één poort meer in de rede te liggen. Voor de volledigheid zij erop gewezen dat de parkeerplaats aan de Jan Vroegopsingel óók een ingang is, die in theorie van een tourniquet kan worden voorzien, al biedt dat qua ligging weinig aan de nieuwe buurt.
- Het is de wens vast uit te zoeken of een tourniquet technisch gezien wél toegang kan bieden aan wandelwagens, rollators en mogelijk rolstoelen en niet aan fietsers. Sowieso moet een ingang, net als de hoofdingang, afsluitbaar zijn. We hechten eraan zelf zeggenschap te hebben over de openingtijden, net als bij de hoofdingang.
- Er verstaan verschillende opvattingen over de exacte locatie van een eventuele doorgang. Dat gaat alle tuinders aan, maar niet in de laatste plaats de nabije burens. Uiteraard denken we daar graag over mee.

Proef

- We realiseren ons goed dat Amstelglorie via de Bond huurt van de gemeente, die als het ware onze huisbaas is. We waarderen het dan ook dat de gemeente in het plan aangeeft het gesprek te willen aangaan. Aan onze kant is door diverse mensen de wens geuit sowieso in te zetten op een proef met een achteringang voor een van tevoren vastgestelde periode. In zo'n setting kunnen van tevoren een aantal criteria afgesproken worden waarmee tijdens de proefperiode ervaring wordt opgedaan. Zo leren park en gemeenten in de praktijk of een ingang werkt zoals gehoopt of voorzien, kunnen randverschijnselen worden aangepakt en bestaat er altijd de optie in te grijpen als de effecten tegenvallen.
- We realiseren ons dat een proef waarbij er daadwerkelijk wordt ingegrepen in de fysieke omgeving (pad, poort) best uitdagend is: als je serieus bent, moet je ook bereid zijn ingrepen terug te draaien of anders in te vullen.
- Punt van overweging daarbij is dat Amstelglorie onderhoudsplichtig is. Een intensiever gebruik betekent op een aantal punten ook méér onderhoud. Dat moet waar te maken zijn. Een voorbeeld is dat meer bezoekers het nodig kan maken prullenbakken neer te zetten. Die moeten dan ook weer gelegegd worden.

(Fiets)routes

Er bestaat geen steun voor het realiseren van een fietsroute over het tuinpark. Tuinders zien de meerwaarde niet in van een 'shortcut' in het verlengde van Amstelstroomlaan ten opzichte van een route die net langs het tuinpark zou lopen. Voor fietsers maakt het

nauwelijks uit: een klein stukje omfietsen scheelt hooguit een minuutje. Qua recreatieve waarde is een route om het park niet minder aantrekkelijk dan dwars door de westkant van ons park. Tuinders zelf zien de meerwaarde van de aanwezigheid van doorgaande fietsers ook niet in: die zijn gewoon onderweg. Een doorgaande fietsroute verhoudt zich ook slecht met de veiligheid van spelende kinderen op ons park. Recreatieve fietsers die de moeite nemen via de hoofdingang een ommetje te maken zijn en blijven van harte welkom.

Een suggestie is om de bouwweg voor de A10 na realisatie van die wegverbreding als wandelroute in te richten.

Biodiversiteit

We zijn trots op de erkenning die Amstelglorie in de plannen krijgt als groene long voor de stad en de hoge mate van biodiversiteit die wij hebben weten te bereiken en zelfs verbeteren. Recent kreeg Amstelglorie opnieuw de maximale vier stippen toegekend bij een keuring in het kader van het Nationaal Keurmerk Natuurlijk Tuinieren. “Een prachtig constant beeld op hoog niveau”, aldus de beoordeling. Niet voor niets staat het evenwicht tussen dieren, planten en mensen op één in onze prioriteitenlijst. Als het drukker wordt op Amstelglorie, kan dit effect hebben op de biodiversiteit. De kunst is om te kijken hoe je de druk op planten en dieren acceptabel kunt houden. Daar zien we mogelijkheden toe.

- Dat de bestaande weg wordt afgewaardeerd, is positief voor mens en dier, in de eerste plaats in de groenstrook tussen de weg en Amstelglorie. Minder auto's betekent minder vervuiling en geluid. Er zullen méér fietsers en wandelaars komen, die veel minder impact hebben.
- De plek van de voorgestelde ingang ligt precies bij het IJsvogeleiland en de paddenpoel, twee stukjes park met bijzondere betekenis voor dieren. Vanuit biodiversiteitsoogpunt misschien niet de meest ideale plek. Sowieso is het goed je te realiseren dat dieren niet om een extra ingang vragen.
- Een extra ingang betekent een extra doorkruising van het ecolint. Dat vraagt om creativiteit om die impact te beperken. Sowieso moet postzegelisering van natuur tegengegaan worden.
- Elk park nodigt uit om je hond uit te laten, logisch. Loslopende honden willen we echter niet op het park en ook bij ons is de norm dat het baasje de poep opruimt. Niet elke tuinder ziet er naar uit hondenbezitters hierop aan te spreken. Al dan niet gekscherend is de optie van veeroosters genoemd, maar dat is zeker geen breed gedragen wens. Een tuinder verwoordde de zorg dat anti-vlooiemiddel dat huisdieren bij zich dragen van invloed is op andere insecten.

- Veel katten op het park jagen op vogels en andere beesten. Er bestaat zorg over extra katten van nieuwe bewoners, die de overlevingskansen van kleine dieren verder beperken. Die zorg wordt door anderen enigszins gerelativeerd omdat veel katten van de nieuwe burens überhaupt niet buiten zullen komen, laat staan de weg naar ons park vinden.
- We kunnen bezien of we buurtbewoners die dat willen ook kunnen laten profiteren van voorzieningen als moestuinbakken, die een bijdrage leveren aan de biodiversiteit. Ook schooltuinen, educatie, ‘werkbrigades’ en het ondersteunen van oudere tuinders zijn genoemd.
- We adviseren te bezien welke kansen de herinrichting biedt om de corridor tussen enerzijds het ML-Kingpark en Amstelpark en anderzijds Amstelland te versterken. Draag er dus zorg voor dat ook de kop van de Amstelscheg groen genoeg blijft.

Sport

Amstelglorie is geschikt voor sporten die niet teveel druk leggen op de biodiversiteit. Het park is perfect om te wandelen en te joggen. Een school in de buurt komt jaarlijks langs voor de avondvierdaagse: dat mag gerust vaker. Menig tuinder heeft zijn kinderen er leren fietsen, of leerde er dat zelf. Er is een klimbos en het grote veld wordt gebruikt voor yogales of een balletje te trappen. Wat we niet bij ons park vinden passen zijn uitgebreide fitnessstoestellen of balsporten in georganiseerd verband. Er kan veel, maar niet alles: precies de balans tussen rust en reuring.

Tram

In de nota staat dat een eventuele toekomstige aanleg van een tram niet op de middenberm van de nieuwe weg past, maar (als dat aan de orde is) nog naast de weg en het fietspad, in de richting van Amstelglorie gerealiseerd zou moeten worden. We volstaan nu even met de constatering dat dit wel zou betekenen dat er een nieuwe geluidsbron gecreëerd zou worden met impact op ons park.

Bebouwing

- Het belooft een mooie wijk te worden.
- Door de wijk groen in te richten, voelen mensen zich meteen ‘buiten’ en ontstaat er een mooie doorgang naar de Amstelscheg.

- De tekeningen in het plan suggereren dat de bebouwing niet hoger wordt dan zes verdiepingen, los van de bestaande gebouwen die veel hoger zijn. Dat wordt als alleszins acceptabel gezien. Bij hogere gebouwen is de vrees dat er licht wegvalt op het park en 'inkijk'. Omgekeerd kan er door verlichting juist lichthinder ontstaan.
- Tuinders zien mogelijkheden om samen te werken met de nieuwe school die in de plannen zit, bijvoorbeeld op het gebied van educatie of wellicht een schooltuin.
- Last but not least: de voorzieningen die straks in de nieuwe wijk zullen komen, zijn straks ineens ook dichterbij in de buurt voor de tuinders van Amstelglorie. Door daar gebruik van te kunnen maken, ontstaat ook in die richting een band tussen de wijk en het tuinpark.

Namens het bestuur van Amstelglorie,

Joris Wijnhoven

wijnhovenjoris@gmail.com

Tuinpark Amstelglorie
Jan Vroegopsingel 7
1096 CN Amsterdam
vvamstelglorie@gmail.com